

16.92x13.09	1	עמוד 28	the marker - הארץ	05/03/2015	46814502-0
איגוד לשכות המסח - 35010					

צמיחה ניצן ארליך

האם אתם תומכים בעסקים הקטנים?

בעלי העסקים הקטנים ובני משפחותיהם יחשבו איפה לקנות: האם לעודד את הסופר הענק – או את החנות השכונתית, המוכר בשוק ואת הע" סק הקטן? ייתכן אף שהמחיר יהיה טיפה גבוה יותר, אבל תחשבו על העסק שלכם כשאתם קונים. שנית, על מדינת ישראל והגופים הג" דולים, כמו הבנקים, לאפשר לעסקים הקטנים הזדמנות לבצע את הקניות באמצעותם – גם באמצעות מתן עדיפות במכרזים וגם על ידי הערפה מתקנת.

גם הבנקים הבינו שמנוע הצמיחה שלהם הוא העסקים הקטנים. זה לא מספיק, עליהם גם לבצע רכישות באותם עסקים קטנים, שלהם הם מספקים אשראי.

אני לא מציע להפסיק לקנות ברשתות הגדולות – גם שם מועסקים מאות ואלפי עובדים – אבל הצמיחה הכלכלית ועידוד העסקים חייבים להתחיל בשינוי ותמיכה ברכישה מעסקים קטנים, במקביל לרכישות מחברות גדולות. בעלי העסקים הקטנים רוצים לחיות בכבוד. סייעו להם ובצעו את קניותיכם אצלם.

הכותב הוא יו"ר ועדת עסקים קטנים באיגוד לשכות המסחר ויו"ר אביב ייעוץ עסקי

צעים רכישות באינטרנט, חשופים לפרסומות וצורכים מוצרים ושירותים – באמת עושים את המאמץ לסייע לאותם עסקים קטנים להתפר – נס? התשובה היא לא.

תרבות הצריכה בישראל השתנתה בשנים האחרונות ועברה לקניונים ולמרכזי הקניות מחוץ לעיר, שרובם מאוכלסים ברשתות ולא בחנויות בודדות. 15% מהמכירות של מרכזים אלה נעשות בשבתות, כך שהמכירה בשבת נהפכה ליעד מרכזי בתוכניות העסקיות, כשה" עסק הקטן נפגע פעמיים. פעם ראשונה, משום שמבחינה חוקית הוא לא יכול לפתוח את העסק בשבת, ופעם שנייה מבחינה גיאוגרפית – הוא לא נמצא במרכזי הקניות.

רבים מאתנו רוכשים תרופות בבית המ" רקחת הגדול, ולא שמים לב שהרוקח ובית המרקחת השכונתי נעלמו. רבים מאתנו היו רגילים לקנות במכולת השכונתית, אבל גם הן נעלמו ומרבית הקניות עברו לרשתות. רבים מאתנו לא מייחסים משמעות לקנייה ולמי היא מסייעת – למעט בדיקת מחיר המוצר – אבל האם זה באמת העיקרי?

הפתרון טמון בכך שנשנה את צורת הח" שיבה ונצא מהראייה הצרה של מחיר בלבד, שלעיתים אף אינה נכונה ומטעה. ראשית, כל

◀◀ במדינת ישראל פועלים כ-500 אלף עסקים. 99% מהם מוגדרים עסקים קטנים ובנינוניים, כלומר עם מחזור שנתי של עד 100 מיליון שקל או המעסיקים עד 100 עובדים. המחזור העסקי של 80% מהעסקים הללו אינו גבוה ממיליון שקל, ורובם עצמאים. במלים אחרות, רוב העסקים במדינה הם קט" נים, וכל אחד מהם מפרנס כמה משפחות, חלקן במצב טוב וחלקן שורדות.

בעל העסק הקטן הוא יזם, אבל לעתים אין לו אלטרנטיבת תעסוקה, כמו להיות שכיר במ" שרד ממשלת. על מנת לחדר את הנקודה, 99% מהעסקים הקטנים צורכים כ-27% מהאשראי במשק בלבד. יתרה מכך, מדינת ישראל הקי" מה את הקרן בערבות המדינה, אבל ב-2014 רק כ-5,000 עסקים קיבלו אשראי באמצעות הקי" רן – כלומר, רק 1% מהעסקים הסתייעו בקרן בערבות המדינה.

כל שאר הקרנות במדינה סייעו בעוד כ-2,000 הלוואות. בסך הכל, ב-2014 קיבלו מכל הקרנות במדינה, הכוללות את הסוכנות היהודית וקרן קורת, כ-7,000 עסקים בלבד. טיפה קטנה בים העסקים.

וכאן נשאלת השאלה, האם אנחנו – צ"ר כנים המבלים בקניונים ובמרכזי הקניות ומב"